

[Aksel Larsen.]

soden på Cuba, og jeg kan nævne en tredje episode, som vi oplevede for nylig, og som kunne have ført til større krig, end der var i forvejen, hvis det pågældende land havde haft moralske, økonomiske og militære kræfter dertil. Jeg tænker på den episode, da engelske krigsflyvere fløj hen over Israels område og nogle af dem blev skudt ned. Det er ganske indlysende, at her var der tale om en bevidst provokation. I en sådan situation, hvor der foregår krigshandlinger, sender en trediemagt, der i hvert fald ikke formelt er indblandet i dem, ikke sine militærflyvere hen over krigsterritoriet uden at være sig bevidst, at der kan ske noget. Sådan noget kan ske også andre steder end i det sydlige Israel, og så afhænger det af de implicerede magters interesse i at udløse en krig i det givne øjeblik, om episoden fører til krig. Provokationer er et kendt middel, når det drejer sig om at skaffe påskud til en krig, og Danmark bliver ved tiltrædelse af pagten udsat for, at den dag en angrebslysten magt ønsker, at krigen skal begynde og den atlantiske militæralliance virke, ja, den dag kan der komme en episode, som forpligter os til krigsdeltagelse.

Det spørgsmål er iverigt i samme forbindelse blevet rejst — det rejstes af det ærede medlem hr. Mogens Fog i går —, hvad der vil ske, hvis en af pagtdeltagerne selv, oven i købet uden episode, begynder et angreb. Den højtærede udenrigsminister mener ikke, at det vil forpligte, og det vil det måske heller ikke efter traktatens ordlyd, men der er blot det ved det, at hvis en af pagtdeltagerne begynder en angrebskrig mod en stat udenfor pagtdeltagerens række, vil det være rimeligt, om denne stat siger: nu må vi kigge lidt nærmere på de lande, der har en militæralliance med den stat, som angriber os.

I artikel 7 forsikres det højtideligt, at denne traktat ikke på nogen som helst måde kan berøre deltagerens rettigheder og forpligtelser i medfør af De Forenede Nationers pagt, og det er smukke ord. De betyder så lidt, da selve Atlantpagten er i strid med De Forenede Nationers pagt.

Ifølge artikel 8 erklærer hver af deltagerne, at ingen af de mellemfolkelige forpligtelser, som nu består mellem den og nogen anden af deltagerne eller nogen tredje stat, er i strid med denne traktats bestemmelser. Det er en meget smuk erklæring, men det ville være rart med beviser for, at dette er tilfældet. Sådanne beviser savnes; de er heller ikke fremført her under rigsdagsdebatten.

Så kommer vi til artikel 9:

„Til overvejelse af spørgsmålet vedrørende traktatens gennemførelse opretter deltagerne herved et råd, hvori hver af dem skal være repræsenteret.“

Det betyder formodentlig, at hver af dem skal have een stemme i rådet, og det kan se meget smukt ud. Jeg tror dog, at tilstandene i det råd bliver noget værre end i visse af landbrugets andelsforeninger herhjemme, hvor hver deltager også har een stemme, men hvor den, der har den største besætning og det største hartkorn, alligevel er den, hvis ord vejer tungest. Der er overhovedet ingen tvivl om, at i dette råd er der een magt, der vil få den aldeles overvejende indflydelse, og det er Amerikas Forenede Stater. Det får man iverigt et levende indtryk af ved at læse hele traktatudkastet igennem. Her og dér og alle vegne står nævnt Amerikas Forenede Staters regering. Der skal tiltrædelsesdokumenterne deponeres, dér skal ratifikationsdokumenterne deponeres, dér skal man anmelde sig, hvis man ønsker at blive traktatdeltager. Det er overhovedet i Washington, det foregår.

Men foruden dette har vi jo det reelle at holde os til, og det blev udtrykt på en ganske fortrinlig måde bl. a. af det ærede medlem hr. Harald Petersen under debatten i går. Man hævder, at våben skal vi have leveret fra Amerika, og hvis vi går ind i Atlantpagten, kan vi gennemføre en oprustning billigere, end vi ellers ville kunne, hvorved kun kan forstås, at man regner med at få en del af disse våben enten på låne- eller leje-betingelser eller gratis eller på en kortere eller længere kredit eller på lempelige betalingsvilkår. Der er vel ingen, der går hen og tror, at Amerikas Forenede Staters regering er så meget filantrop, at den bare for vore kønne blå øjnes skyld sender våben hertil og påtager sig en del af udgifterne. Naturligvis ikke. Ligesom Marshallhjælpen medfører meget ubehagelige forpligtelser for Danmark, vil modtagelsen af våben fra Amerika medføre meget ubehagelige forpligtelser. Det vil gøre de lande, der modtager disse våben, afhængige af Amerikas Forenede Stater. Det vil blive USAs regering, som kommer til at dominere i Atlantpagtens råd. Rådet skal navnlig omgående nedsætte en forsvarskomiteé, som skal afgive indstillinger om forholdsregler til gennemførelse af bestemmelserne i artiklerne 3 og 5. Altså forsvarskomiteen skal give besked om, hvordan de forskellige lande skal indrette deres forsvar, deres militærberedskab, og hvordan dette militærberedskab skal koordineres, hvilket vil sige sammenfattes under en fælles generalstab, om hvilken jeg